Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening 2020-530
(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, mr. J.S.W. Holtrop, mr. S.W.A. Kelterman, leden en mr. C.J.M. Veltmaat, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 21 mei 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: Klaverblad Schadeverzekeringsmaatschappij N.V. h.o.d.n. Klaverblad Verzekeringen, gevestigd te Zoetermeer, verder te noemen Verzekeraar, die de uitvoering van de rechtsbijstand heeft uitbesteed aan Klaverblad Rechtsbijstand Stichting, verder te noemen Uitvoerder
Datum uitspraak	: 26 juni 2020
Aard uitspraak	: Bindend advies

Samenvatting

Rechtsbijstand, klacht over dekking. Uitvoerder hoefde in 2016 geen rechtsbijstand te verlenen aan Consument voor het geschil met de werkgever over het ontslag, omdat de gebeurtenis waardoor het juridisch probleem is ontstaan, heeft plaatsgevonden voor de ingangsdatum van de verzekering. De klacht is ongegrond en de vordering wordt afgewezen.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken en de daarbij overgelegde bijlagen:

- het door Consument ingediende klachtformulier;
- de aanvullende stukken van Consument;
- de brief van Uitvoerder van 24 juni 2019;
- het verweerschrift van Uitvoerder;
- de repliek van Consument en de aanvulling daarop;
- de dupliek van Uitvoerder en
- de aanvullende stukken van Consument.

De Commissie stelt vast dat partijen hebben gekozen voor bindend advies. De Commissie stelt verder vast dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Consument heeft sinds 29 maart 2013 een particuliere rechtsbijstandverzekering bij Verzekeraar die per 29 maart 2018 is beëindigd. In de verzekeringsvoorwaarden is, voor zover relevant, het volgende bepaald:

*"**Algemeen***
[…]
Artikel 2 Wat is verzekerd?
[…]
6. Een juridisch probleem ontstaat door een gebeurtenis. Een juridisch probleem is niet verzekerd als de gebeurtenis voor de ingangsdatum van de verzekering heeft plaatsgevonden of als u voor de ingangsdatum kon verwachten dat deze gebeurtenis zou plaatsvinden.*
7. Na de ingangsdatum geldt er een wachttijd van drie maanden. Een juridisch probleem is pas verzekerd als de gebeurtenis plaatsvindt na afloop van deze wachttijd. […]
[…]
Artikel 6 Uitsluitingen
[…]
2. In de volgende gevallen krijgt u geen rechtshulp.
f. U meldt het juridische probleem na afloop van deze verzekering.
[…]
Begrippen
[…]
Gebeurtenis
Een gebeurtenis is een voorval waardoor voor u een juridisch probleem ontstaat. Voorvallen die met elkaar verband houden, gelden als één gebeurtenis. Als datum voor deze gebeurtenis houden wij dan de datum van het eerste voorval aan."

2.2 Consument was sinds 1984 werkzaam bij de werkgever. Omdat de werkgever een beëindigingsovereenkomst had aangeboden, heeft Consument op 10 mei 2016 een beroep gedaan op zijn particuliere rechtsbijstandverzekering. Uitvoerder heeft per brief van 28 juli 2016 Consument bericht dat er geen dekking is:

"[…]
<u>Uw situatie</u>
Uw bent meer dan twee jaar arbeidsongeschikt de werkgever heeft daarom de wens om uw arbeidsovereenkomst te beëindigen. U heeft ook een geschil met de werkgever over de hoogte van uw loon en over letsel. De werkgever biedt u een regeling aan waarmee hij het dienstverband wil beëindigen, onderdeel van die regeling is ook de afspraak dat u niet meer kunt terugkomen op het geschil over de letselschade en de hoogte van het loon. U wil advies over dit aanbod van de werkgever.

Gebeurtenissen

Ik som hierna chronologisch gebeurtenissen op die vanaf uw eerste ziekmelding plaatsvonden.

- *Op 31 maart 2003 meldt u zich voor het eerst ziek wegens nekklachten, er wordt kort daarna een nekhernia vastgesteld.*
- *1 september 2004 krijgt u een aangepaste functie als heftruckchauffeur.*
- *13 september 2005 meldt u zich opnieuw ziek in verband met de nekhernia, werkhervatting als heftruckchauffeur in december 2005.*
- *4 november 2006 ziekmelding wegens nekhernia. Eind november hervatting van het werk.*
- *Februari 2007 arboarts stelt prognose blijvend arbeidsongeschikt voor werk als heftruck-chauffeur.*
- *Op 1 februari 2008 vraagt u [rechtsbijstanduitvoerder X] uw werkgever aansprakelijk te stellen voor uw letselschade.*
- *Op 8 februari 2008 heeft u een geschil met uw werkgever omdat deze niet voldoende zou doen aan de re-integratie, u vraagt een deskundigenoordeel aan. Het UWV oordeelt dat de werkgever niet genoeg doet.*
- *In uw gesprek met mevrouw [P] van het UWV op 26 februari 2008 besprak u reeds met haar dat er problemen waren met uw collega's en leidinggevenden. U had toen al aanwijzingen dat men u weg wilde hebben. De leidinggevenden en collega's vonden volgens u dat het was als het volgt: 'alles of niets, óf volledig meedraaien óf ziek en dan wegwezen'*
- *Op 11 augustus 2008 dient u een verzoek in bij de commissie gelijke behandeling omdat de werkgever niet voldoende rekening houdt met uw nekklachten/ arbeidshandicap / chronische ziekte.*
- *Op 7 november 2011 meldde u zich ziek voor uw aangepaste functie bij de heer [R]*
- *Op 8 juli 2014 schrijft uw advocaat […] uw werkgever aan over de letselschade en over de hoogte van het loon in vanaf 2007 waarmee u het niet eens bent.*

Uitleg geen dekking

Het ontslag wegens arbeidsongeschiktheid en te beoordelen vaststellingsovereenkomst staan in verband met uw arbeidsongeschiktheid en het letsel. De keten van gebeurtenissen begint zoals u hierboven ziet al ver voor de ingangsdatum. Een goed juridisch advies over aangeboden vaststellings-overeenkomst staat niet los van de letselschade, het loongeschil en het re-integratiegeschil. Er moet rekening gehouden worden met die onderwerpen, er moet over geadviseerd worden. Als er geen regeling wordt gesloten moet er mogelijk over geprocedeerd worden. Er is dus een onderling verband tussen het letsel, de uitval het geschil over de gebrekkige re-integratie en nu de wens van werkgever tot beëindiging van het dienstverband. Er is geen dekking voor het geschil over de letselschade daarover berichte mevrouw [J] u als eerder. Er is ook geen dekking voor het geschil over de beëindiging van het dienstverband. De reden daarvoor is 1.) omdat het probleem te verwachten was en 2.) Omdat het probleem verband houdt met een probleem dat al bestond. De tegenpartij is in alle geschillen uw werkgever. […]"

2.3 Nadat de werkgever in september 2016 een ontslagvergunning had aangevraagd bij het UWV, heeft een advocaat namens Consument op 16 september 2016 telefonisch contact gehad met Uitvoerder en gevraagd of Uitvoerder rechtsbijstand kon verlenen. Uitvoerder heeft daarop geantwoord dat het eerdere verzoek van Consument over de beëindiging van zijn arbeidsovereenkomst was afgewezen en dat dezelfde afwijzingsgronden golden voor de UWV-ontslagprocedure. Daarnaast heeft Uitvoerder opgemerkt dat de loonvordering dateert van voor de ingangsdatum van de verzekering en dus niet gedekt is.

2.4 Nadat het UWV de gevraagde ontslagvergunning had verleend, is de arbeidsovereenkomst in mei 2017 beëindigd.

2.5 Consument heeft per brief van 9 januari 2019 geklaagd bij het Klachtenbureau van Verzekeraar over het dekkingsstandpunt van Uitvoerder in 2016 en verzocht dat rechtsbijstand wordt verleend in de geschillen met de werkgever over de transitievergoeding en de pensioenpremie. Ook is Verzekeraar aansprakelijk gesteld voor zover het dekkingsstandpunt niet wordt herzien.

2.6 Per e-mail van 24 januari 2019 heeft Uitvoerder daarop gereageerd. Volgens Uitvoerder was de arbeidsrechtelijke kwestie niet verzekerd doordat het eerste voorval voor de ingangsdatum van de verzekering lag. Uitvoerder is niet eerder door Consument op de hoogte gesteld van de twee geschillen over de transitievergoeding en de pensioenvoortzetting. Omdat de polis per 29 maart 2018 is geëindigd en Consument beide geschillen niet binnen de looptijd van de verzekering bij Uitvoerder heeft aangemeld, ontbreekt voor beide geschillen volgens Uitvoerder dekking. Enige aansprakelijkheid voor schade aan de zijde van Consument wordt door Uitvoerder niet erkend. Op 6 februari 2019 heeft het Klachtenbureau van Verzekeraar Consument bericht dat Verzekeraar het eens is met Uitvoerder.

3. Klacht, vordering en verweer

Klacht en vordering Consument

3.1 Consument klaagt erover dat Uitvoerder ten onrechte heeft geweigerd dekking te verlenen in 2016 voor het geschil met de werkgever over het ontslag. Het gaat zijns inziens te ver om het ontslag te koppelen aan een voorval uit 2003. Daarnaast kon Consument niet verwachten dat hij ontslagen zou worden toen hij de verzekering afsloot.

3.2 Omdat Consument er alleen voor stond, heeft hij onder druk van de werkgever ingestemd met een regeling waarvan Consument achteraf heeft begrepen dat die regeling nadelig was. Als Uitvoerder rechtsbijstand had verleend, was Consument niet in die situatie beland. Om de regeling terug te draaien, heeft Consument een advocaat moeten inschakelen. Consument vordert de door hem gemaakte advocaatkosten van € 11.340,00 van Uitvoerder.

Verweer Uitvoerder

3.3 Volgens Uitvoerder is de klacht van Consument niet-behandelbaar, omdat hij de klacht heeft ingediend buiten de termijn van drie maanden zoals bedoeld in artikel 5.2 van het Reglement Geschillencommissie financiële dienstverlening (hierna: Reglement).

3.4 Uitvoerder heeft daarnaast de stellingen van Consument weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1 De Commissie verwerpt het verweer van Uitvoerder dat de klacht van Consument niet-behandelbaar is. In artikel 5.1 van het Reglement staat dat de klacht moet worden ingediend bij de Geschillencommissie binnen een jaar nadat Consument zijn klacht aan de Financiële dienstverlener heeft voorgelegd. Deze termijn kan niet worden verkort door de termijnen die zijn genoemd in de artikel 5.2 tot en met 5.4 van het Reglement. Omdat Consument op 21 mei 2019 zijn klacht heeft ingediend bij de Geschillencommissie nadat hij zijn klacht op 9 januari 2019 aan het Klachtenbureau van Verzekeraar had voorgelegd, heeft Consument tijdig geklaagd.

4.2 De vraag die de Commissie vervolgens moet beantwoorden is of het juridische conflict tussen Consument en de werkgever in 2016 onder de dekking van de rechtsbijstand-verzekering valt. De Commissie concludeert dat dit niet het geval is en licht dit hieronder toe.

4.3 Uit de verzekeringsvoorwaarden volgt dat een juridisch probleem niet verzekerd is als de gebeurtenis voor de ingangsdatum van de verzekering heeft plaatsgevonden of als de verzekerde voor de ingangsdatum kon verwachten dat deze gebeurtenis zou plaatsvinden. Een gebeurtenis is volgens de verzekeringsvoorwaarden een voorval waardoor voor de verzekerde een juridisch probleem ontstaat. Voorvallen die met elkaar verband houden, gelden als één gebeurtenis. Is er sprake van meerdere voorvallen die met elkaar verband houden dan geldt de datum van het eerste voorval als datum van de gebeurtenis. Verwezen wordt naar de hiervoor onder 2.1 aangehaalde verzekeringsvoorwaarden. Naar het oordeel van de Commissie heeft Verzekeraar hiermee een (zoveel mogelijk) objectieve, duidelijke en concrete maatstaf geformuleerd. Omdat van een onduidelijke laat staan onbegrijpelijke bepaling geen sprake is, is toetsing aan de Richtlijn 93/13/EEG Oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en afdeling 6.5.3 Burgerlijk Wetboek ('BW') niet aan de orde. Vergelijk de uitspraak van de Geschillencommissie van 6 mei 2020, nr. 2020-391.

4.4 De hoofdvraag die partijen verdeeld houdt, is of de gebeurtenis waardoor het juridisch probleem is ontstaan, dateert van vóór de ingangsdatum van de verzekering. De Commissie is van oordeel dat de (eerste) gebeurtenis, die kan worden gezien als het ontstaan van het juridisch probleem, heeft plaatsgevonden vóór de ingangsdatum van de verzekering. De oorzaak van het juridisch probleem is gelegen in de ziekmelding van Consument in 2003 wegens nekklachten en de problematische arbeidsrelatie die daarna is ontstaan. Voorvallen die bijvoorbeeld hebben plaatsgevonden voor de ingangsdatum van de verzekering zijn de discussies over aangepast werk, het door Consument voorgelegde geschil aan het College voor de Rechten van de Mens naar aanleiding daarvan, de door Consument aangevraagde deskundigenoordelen aan het UWV en de aansprakelijkstelling van de werkgever voor de letselschade. Het is naar het oordeel van de Commissie aannemelijk dat dit alles ertoe heeft geleid dat de werkgever de arbeidsovereenkomst daarna op zeker moment wilde beëindigen op grond van langdurige arbeidsongeschiktheid.

4.5 Omdat hiermee niet is voldaan aan de in artikel 2 lid 6 en lid 7 van de verzekerings-voorwaarden gestelde voorwaarden dat de gebeurtenis *na* het begin van de verzekering en na de wachttijd van drie maanden moet plaatsvinden is al geen sprake van dekking onder de verzekering. De Commissie kan dan ook in het midden laten of Consument bij het afsluiten van de rechtsbijstandverzekering bekend was of redelijkerwijs kon voorzien dat hij een juridisch probleem zou kunnen krijgen met zijn werkgever.

4.6 De Commissie concludeert dat Uitvoerder het verzoek om rechtsbijstand mocht afwijzen. Uitvoerder heeft nog met een beroep op artikel 6 lid 2 sub f van de verzekerings-voorwaarden gesteld dat het verzoek van Consument om rechtsbijstand gedeeltelijk (voor niet betaalde transitievergoeding en in verband met discussie over premievrije voortzetting van het pensioen) ook niet toewijsbaar is, omdat het verzoek is gedaan nadat de rechts-bijstandverzekering wegens wanbetaling was beëindigd. Dit beroep van Uitvoerder kan gelet op de voorgaande overwegingen onbesproken worden gelaten. De klacht is ongegrond en de vordering van Consument wordt afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

In artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.